

معرفی کتاب

آگاهی از نظریه‌های مختلف یادگیری، درک نسبتاً درستی از جریانهای مهم یادگیری را در اختیار خواننده قرار می‌دهد. کتاب حاضر در راستای این هدف نگاشته شده است و دارای هفده فصل می‌باشد.

بنا به گفته نویسندگان کتاب، ویرایش حاضر چهار هدف اصلی زیر را دنبال می‌کند:

- ۱- به دست دادن تعریفی از یادگیری و معرفی روشهای بررسی یادگیری (فصلهای اول و دوم)؛
 - ۲- معرفی نظریه یادگیری در چارچوب تحول تاریخی آن (فصل سوم)؛
 - ۳- معرفی ویژگیهای مهم نظریه‌های عمده یادگیری (فصلهای چهارم تا پانزدهم)؛
 - ۴- بررسی برخی روابط موجود بین نظریه یادگیری و فعالیتهای آموزش و پرورش (فصل شانزدهم)؛
- مطالعه این کتاب برای دانشجویان روانشناسی و روانشناسان آموزنده خواهد بود.

دلاور، علی. مقدمه‌ای بر احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات رشد، ۱۳۷۵، ۶۷۸ صفحه. قیمت ۱۷۰۰ تومان. درک مفاهیم آماری برای دانشجویان علوم رفتاری و کلیه افرادی که علاقمند به پژوهش هستند ضروری است. در علم آمار دو دسته شاخص آماری وجود دارد، توصیفی و استنباطی. هر کدام از این شاخصها دارای ویژگیهای خود هستند.

هدف کلی این کتاب توضیح و تفسیر ساخت، معنی و کاربرد شاخص‌های یاد شده است. هدفهای جزئی آن عبارت است از آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم اساسی روشهای تجزیه و تحلیل آماری و کمک به درک و فهم

هرگنهان، بی آر. **لسون، متیو اچ. مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری**، ترجمه، دکتر علی اکبر سیف. تهران: نشر داننا. چاپ اول. پاییز ۱۳۷۴. ۷۰۲ صفحه. قیمت ۱۶۰۰ تومان.

این کتاب ترجمه‌ای است از:

An Introduction to Theories of Learning

B. R. Hergenhahn, Matthew H. Olson

Fourth Edition, 1993.

Prentice - Hall

علم روانشناسی شاخه‌های تخصصی فراوانی دارد که یکی از مهمترین و قدیمی‌ترین آنها یادگیری است. یادگیری از محدود زمینه‌های روانشناسی است که اندک زمانی پس از استقلال یافتن روانشناسی، به عنوان یک نظام علمی پای گرفت و تا کنون در گسترش دانش روانشناسی نقش بزرگی ایفا کرده است. بنا به گفته نویسندگان کتاب حاضر، این روزها یادگیری از عوامل مهم تبیین کننده رشد شخصیت به شمار می‌رود. برخی از روشهای کارآمد رواندرمانی بر اصول یادگیری بنا نهاده شده‌اند. اصول یادگیری در بسیاری از زمینه‌ها از جمله، رفاه عمومی، روابط بین الملل، روشهای حقوقی و قضایی، بهداشت و... به کار گرفته می‌شود.

دانشجوی روانشناسی یادگیری برای کسب دانش مربوط به فرآیندهای یادگیری، ناچار است به نظریه‌های گوناگونی که در طول تاریخ روانشناسی علمی در این زمینه ارائه گردیده‌اند، مراجعه کند. متخصصان یادگیری، در طول عمر کوتاه روانشناسی، کوشیده‌اند تا فرآیندهای اساسی یادگیری را از دیدگاههای مختلف مورد بررسی قرار دهند و کوششهای آنان به نظریه‌هایی انجامیده‌اند که خواننده را با جنبه‌های مختلف یادگیری آشنا می‌سازند.

کاربرد روشها به شیوه‌ای که بتوانند اطلاعات لازم را در باره آن دسته از روشهایی که بیشترین کاربرد را در دو علوم انسانی دارد کسب کنند. این کتاب به کسانی که پایه ریاضی قوی ندارند، روشهای اساسی آمار و کاربرد آنها را آموزش می‌دهد. این کتاب از ۲۰ فصل به شرح زیر تشکیل شده است: آمار توصیفی، توزیعهای فراوانی و نمودارها، اندازه‌های گرایش مرکزی، شاخصهای پراکندگی، نمره‌های استاندارد، منحنی طبیعی، همبستگی، رگرسیون و پیش بینی، احتمال، مجموعه‌ها و احتمال، توزیعهای احتمال و دو جمله‌ای، آمار استنباطی، آزمونهای t، آزمونهای معنی‌دار بودن: نسبت، واریانس و همبستگی. تجزیه و تحلیل واریانس یکطرفه. طرحهای بلوکی تصادفی شده، تحلیل واریانس با اندازه‌های مکرر، تجزیه و تحلیل واریانس، طرح عاملی و آزمون خی دو. گفتنی است که افزون بر فصلهای یاد شده ۱۱ جدول و پاسخ خود آزمائیها نیز پیوست می‌باشد.

این کتاب می‌تواند یک منبع درسی برای دانشجویان رشته‌های روانشناسی و علوم تربیتی باشد و برای رشته‌هایی نظیر علوم پایه و اجتماعی می‌تواند کاربرد داشته باشد.

ویلیامز، فیلیپ. فرهنگ کودکان استثنایی: آموزش و پرورش، روانشناسی، توان بخشی و علوم وابسته. ترجمه دکتر احمد به پژوه همکاران^(۱). تهران: انتشارات بعثت. چاپ اول ۱۳۷۵. ۷۳۶ صفحه. قیمت ۲۰۰۰ تومان.

جهان معاصر با انفجار دانش و اطلاعات روبروست و پیشرفتهای علمی با شتابی شگفت‌انگیز هر روز جامعه بشری را با رشته علمی نوینی روبرو می‌کنند. گفتنی است که واژگان، مفاهیم و اصطلاحات هر علمی ارکان اصلی آن علم را تشکیل می‌دهند و اهمیت و شناخت آنها بر هیچ

کس پوشیده نیست.

“فرهنگ توصیفی کودکان استثنایی” به عنوان یک کتاب مرجع، تلاشی است در جهت معرفی واژه‌ها و مفاهیم آموزش و پرورش ویژه یا استثنایی و رشته‌های وابسته و معنی آنها.

این کتاب در برگیرنده بیش از دو هزار دانشواژه تخصصی است که هر یک به دقت، اما کوتاه تعریف و توصیف شده است.

این کتاب دارای پیش درآمد، پیشگفتار، مقدمه، فرهنگ توصیفی کودکان استثنایی به ترتیب الفبای انگلیسی، واژگان کودکان استثنایی به ترتیب الفبای فارسی، کتابنامه و دو پیوست به شرح زیر است:

الف - فهرست سازمانها و انجمنهای علمی.

ب - راهنمای منابع اطلاعاتی در عقب ماندگی ذهنی

این واژگان می‌تواند برای استفاده مریبان کودکان استثنایی، استادان، دانشجویان علوم انسانی، علوم پزشکی، علوم توان بخشی و روانشناسی مفید واقع شود.

کرلینجر، فرد، ان. مبانی پژوهش در علوم رفتاری. ترجمه، دکتر حسن پاشا شریفی و دکتر جعفر نجفی زندق. تهران: مؤسسه انتشارات آوای نور. ۱۳۷۴. ۵۷۶ صفحه. قیمت ۱۴۵۰ تومان.

بعضی فعالیتها در مقایسه با فعالیتهای دیگر، علاقه‌مندی، از خود گذشتگی و اشتیاق بیشتری را طلب می‌کنند. بنظر می‌رسد علم و هنر از آن جمله‌اند. چرایی این امر یک پرسش جالب و مهم روانشناسی است که پاسخ روشنی برای آن وجود ندارد.

کتاب مبانی پژوهش در علوم رفتاری کتابی درباره بررسی رفتار به شیوه علمی است. هدف آن بیش از هر چیز، انتقال ویژگی‌های پژوهش به ویژه در علوم رفتاری و تعلیم و تربیت، به خوانندگان است. بخش بزرگی از این کتاب به مفاهیم انتزاعی و مطالب فنی اختصاص دارد، اما در ورای آن این عقیده را مطرح می‌سازد که پژوهش کاری

است که پژوهشگر را در ژرفای خود غرق می‌کند و در عمل برایش جالب توجه است.

به علت گسترده بودن مباحث و حجم زیاد کتاب، مطالب آن ناگزیر در دو جلد نوشته شده است. جلد دوم کتاب نیز هم اکنون زیر چاپ است.

محتوی کتاب شامل ۳۶ فصل است که در ده بخش طبقه بندی شده‌اند؛ شش بخش آن در جلد اول و چهار بخش دیگر در جلد دوم آمده است.

در بخش یک، زبان و رویکرد علمی بررسی شده که در سه فصل آن ماهیت علم، مسایل و فرضیه‌های علمی و مفاهیم متغیرها و سازه‌ها و تعریفها مورد بحث قرار گرفته‌اند.

در بخش دو، مبانی مفهومی و ریاضی ارائه شده است و شامل سه فصل، مجموعه‌ها، روابط، واریانس و کوواریانس می‌باشد.

بخش‌های سه، چهار و پنج عمدتاً به تفکر مبتنی بر احتمال، نمونه‌گیری، تصادفی بودن، ماهیت و هدف آمار و استنباط آماری، از جمله تحلیل واریانس اختصاص داده شده است.

در بخش پنج که به تحلیل واریانس اختصاص دارد مبانی، تحلیل واریانس عاملی، گروه‌های همبسته و تحلیل واریانس بی پارامتری مورد بحث قرار گرفته است.

بخش شش "طرح‌های پژوهشی"، قلب ساختاری کتاب است. در اینجا طرح‌های عمده بررسی آزمایشی و غیر آزمایشی خلاصه و توضیح داده شده است.

کتاب یاد شده، یک کتاب درسی علوم رفتاری است که برای دانشجویان دوره لیسانس، پس از آنکه زمینه‌های لازم در مورد روانشناسی، آمار و اندازه‌گیری را گذرانیدند، نگاشته شده است. دانشجویی که آمار مقدماتی را گذرانیده است احتمالاً یادگیری مطالب کتاب برایش آسانتر خواهد بود.

گری، جان. مردان مریخی، زنان ونوسی.
ترجمه مهدی قراچه داغی. تهران: نشر البرز. چاپ سوم. ۱۳۷۵. ۳۵۷ صفحه، ۷۵۰ تومان.
این کتاب ترجمه‌ای است از:

Gray, John.

Men are From Mars

Women are from Venus.

Harper collins, New York, 1992.

تفاوت‌های میان زن و مرد در مناسبات زناشویی بسیار مؤثرند و آگاهی از این تفاوت‌ها می‌تواند در بهبود روابط زناشویی تأثیر بسزایی داشته باشد. گرچه تقریباً همه می‌پذیرند که زنها و مردها با هم تفاوت دارند، اما بیشتر افراد نسبت به چند و چون آن آگاه نیستند.

جان گری کتاب حاضر را پس از هفت سال بررسی درباره روابط میان زن و مرد و پس از مصاحبه با بیش از ۲۵۰۰۰ شرکت‌کننده در سمینارهای روابط زناشویی و پی بردن به بسیاری از تفاوت‌های مثبت میان زن و مرد، نوشته است. وی باور دارد که با شناخت این تفاوت‌ها، دیوارهای بلند رنجش و بدگمانی فرو می‌ریزند و از میان می‌روند. به بیان دیگر این کتاب راهنمایی برای ایجاد روابط مبتنی بر عشق و همدلی می‌باشد.

این کتاب شامل ۱۳ فصل به شرح زیر است:

مردان مریخی و زنان ونوسی، آقای همه چیز دان و کمیته اصلاح، مردان به غار می‌روند و زنان حرف می‌زنند، چگونه به همسر خود انگیزه بدهیم، گفتگو به زبانهای مختلف، مردان به کش شباهت دارند، زنها به موج شباهت دارند، نیازهای احساسی متفاوت، چگونه از مشاجره پرهیزیم، امتیاز جمع کردن با همسر، چگونه احساسات ناخوشایند خود را... چگونه درخواست کمک کنیم و ...، عشق ماندگار.

مطالعه این کتاب برای مشاوران خانواده، دانشجویان و خانواده‌ها می‌تواند مفید و آموزنده باشد.

دادستان، پریرخ. ارزشیابی شخصیت کودکان بر اساس آزمونهای ترسیمی. تهران: انتشارات رشد. ۱۳۷۴. ۲۲۴ صفحه. قیمت: ۶۰۰ تومان.

نقاشی کودک یک پیام است. آنچه را که او نمی‌تواند به لفظ در آورد، از راه نقاشی به ما انتقال می‌دهد. بررسی و درک "زبان" نقاشی، اطلاعات ارزنده‌ای در اختیار والدین، مربیان، روانشناسان و همه کسانی می‌گذارد که خواهان درک و دریافت راز و رمز جهان کودک هستند.

نقاشی به منزله فراق‌کنی روانشناختی جهان کودک، در فراسوی لذتی که برای وی ایجاد می‌کند، آشکارکننده تمامی شخصیت اوست.

این کتاب نه تنها الگوی جامعی از تفسیر نقاشی در بررسی‌های بالینی به دست می‌دهد بلکه حاصل بیش از چهار سال پژوهش بر اساس آزمایش کودکان ایرانی است. کتاب یاد شده از چهار بخش تشکیل شده است:

در بخش اول که به آزمون "آدمک رنگی" اختصاص یافته، دستور اجرا، شیوه نمره‌گذاری آزمونها و همچنین جدول‌های هنجاریابی ارائه شده است که می‌توان با مراجعه به آنها تراز عقلی کودکان ۵ تا ۱۳ ساله را به طور دقیق تعیین کرد.

در بخش دوم این کتاب پس از بررسی تحول عاطفی کودک بر اساس آزمون "آدمک رنگی" به ارائه نشانه‌هایی پرداخته شده است که اختلالات جسمی، عقلی و عاطفی کودکان را می‌نمایانند.

در بخش سوم به ارائه اصول نظری و چگونگی تفسیر نتایج ترسیم درخت، از زاویه تحول شناختی و عاطفی اقدام گردیده است.

در بخش چهارم، معنای رمزی عناصری را که در پیرامون یک موضوع اصلی به تصویر کشیده می‌شوند و هر یک می‌توانند راهی به سوی ناهشیار کودک بگشایند موضوع بررسی قرار داده است. در پایان کتاب تفسیر یک نقاشی بعنوان نمونه، بصورت ضمیمه گنجانده شده است. مطالعه این کتاب به همه روانشناسان، روانپزشکان و

مشاوران کودک، توصیه می‌گردد.

پاول، ترور، ج؛ انرایت، سیمون، ج. کنترل اضطراب و استرس. ترجمه حسن توزنده جانی و نسرين کمال پور. گناباد. تهران: انتشارات مرنديز. چاپ اول. ۱۳۷۶. ۲۳۵ صفحه. قیمت ۶۰۰ تومان.

از آنجا که عصر حاضر را "دوران اضطراب و استرس" نامیده‌اند و پیچیدگی‌های جاری جامعه بشری و شتاب تند تغییرات، برای افراد و اجتماع تضادها و تعارضها و اضطرابهای جدیدی بوجود آورده است، به کار بردن شیوه‌های درمانی مؤثر و کارآمد ضروری می‌باشد. امروزه کنترل اضطراب و فشار روانی در تمام مراکز خدماتی، بهداشتی، مشاوره‌ای و آموزشی به عنوان شیوه‌ای درمانی به کار گرفته می‌شود.

راهبردهای به کار برده شده در این کتاب بیشتر بر پایه رویکردهای شناختی - رفتاری است و هدف اصلی این راهبردها این است که به درمان جویان کمک شود تا در مقابله با اضطراب و استرس مهارتهای لازم را بیاموزند، علل بروز آنها را بشناسند و در مواردی با ایجاد تغییراتی در شیوه زندگی خود با آنها کنار بیایند. این کتاب در ۸ فصل نوشته شده است و مطالعه آن برای روانشناسان بالینی و روانپزشکان، متخصصان بهداشت روانی، مشاوران، مددکاران اجتماعی و سایر کسانی که در این زمینه فعالیت دارند می‌تواند مفید باشد.